

TORONTÁL

VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása:
Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhasábos petitior első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

„TORONTÁL”

1876. évi második negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésben fennakadás ne történjék.
Az előfizetési pénzek egyszerű postautalvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája) czimzendők.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 6 ft. — kr.
Fél évre . . . . . 3 ft. — kr.
Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.
Kelt N.-Beeskereken, 1876. szept. 23-án.

A „Torontál” kiadóhivatala.

Az árviz megyénkben.

A veszély még mindig tart, sőt igazán szörvénnyé, még a múlt hetihez képest, még növekedett, mert a Maros vize jelenleg szintén áradásban van, s ez művelti azt, hogy a Tisza vize naponkint néhány hüvelykkel emelkedik.

Kormánybiztosunk Hertelendy József Ő Meltósága naponkint körültekintő a veszélyes helyeket, s ahol segélyre van szükség, rögtön intézkedik, hogy a védelem a legnagyobb szorgalommal és erővel megkezdessék. Ő Meltósága jelenleg a Maros vidékére utazott, hogy a veszélyrel szemben a szükséges intézkedéseket ott is személyesen intézze el.

Az előtött falukból, a szegény tönkre ment lakosok valóságos vándorlást visznek véghez, keresve munkát, illetőleg kenyeret minden községben. Városunkban is több szegény tönkre ment család látatik el élelemmel.

Nagy-Beeskerek városát kormánybiztosunk erélyes intézkedése egyelőre megóvta a veszélytől, ugyanis kirendelte a megyei erőt, Issekucz Antal t. szolgabíró vezetésével. A munka annyira ment, hogy a készített védőtöltés jó ideig daczolhat a romboló elemmel.

A Tisza vize az elleméri uradalmat egészen tönkre tette, annyira, hogy a közbirtokosok, kik már e csapáson kívül, néhány rozsz termékenyen évet éltek keresztül, ez évben minden jövedelemtől egészen meglesznek fosztva. Az árviz nem csak földjeiket, de az azokon lévő gazdasági épületeket is mind romba döntötte.

TÁRCZA

Részletek Nagy-Beeskerek történetéből.

(Folytatás.)

A történeti tekintetben legsúlyosabb vád mindazonáltal, mely Beeskerek eleste emlékéhez horgolva van, mégis csak az, mely a város egykori védangyala Frater György bíbornok ellen van irányozva. A bíbornok titkára ugyanis Castaldo császári vezér előtt Beeskerek megvételeit egyenesen urának tulajdonítja, ugymint ki szerinte minden segélyt szándékosan távol tartott a szorongatott várostól, sőt annak átadását titokban meg is parancsolta legyen a vár parancsnokának. E vád, tekintve a bíbornok rejtélyes politikai magatartását, azon időben általán igazoltnak tetszhetik, hiszen még a kacska közvélemény alacsony gőzkörén felülemelkedett művelt egyházi, Verancsics is sok eseményt íránt kortársaihoz hasonlóan el volt fogulva. A súlyos vád újabb időkből sem vesztette volt el ruganyosságát s mindazok, kik a rendkívüli férfiban „szörnyet” láttak, meggondolkodás nélkül járultak az osztrálygyűlölet, irigység és féltékenység panaszához, anélkül, hogy a speciális vádra nézve kivételt vagy kifogást tenni csak eszökbé is jutott volna. Azóta azonban a legújabbkori történetírás vívmányainak alapján a nézetek s az ítélet tisztultak; az igazság diadalomra jutott, úgy hogy az, előle a félreértés hazug fátyla a kritika által félrelebbentve, immár teljes fényben ragyog. A nemzet történetésze ugyanis híven megbizonyította a titoknak vakmerő állításában az alacsony rágalmat, miután annak vádja Becse és Beeskerekre az oknál fogva sem lehet igazolt, mivel e várak akkor

Az egészben az a legelviselhetetlenebb, hogy nincs kilátás arra, hogy a víztől egyhamar megszabadulhassanak, miután a víz naponkint még mindig pár hüvelyknyit árad.

Palotaőrök vigyázzatok!

N.-Beeskerek, 1876. ápril 6-án. Csapás csapásra halmozódik. Árviz, krach, egyenletlenség karóllve jelennek meg, szóval: társadalmunk korágyon fekszik. Az erkölcsi satnyulás, mely nem csak a multban dönté rabigába Rómát, s mely csak legközelebb is Európa szívében közbámulatra s váratlanul bukott meg egy nagy nemzetet, mint pusztító járvány dühög a magyar társadalomban.

Igaza van egyik laplarsunknak, midőn azt mondja, hogy a magyar faj elveszté legsajátosb erőnyeit. És pusztulunk veszszünk.

Ugyan hányszor szemünkre lobbantották már, hogy nem tudunk számítani? Ámde a számítási képtelenség csak az anyagi haladás lehetetleníti; de mihelyt másrészt az jogtalan önzéssel és túllengő kapzsisággal párosul, okvetlen anyagi megsemmisítésre vezet egyrészt, másrészt erkölcsi sülyedést burjánkoztat.

És ma eljutottunk erre a lejtőre. A gyors meggzadagolás vágya nem csak egyeseket, de egész osztályt ragadott magával. Ehez járult azután, hogy a számítási képtelenség e csúfos betegséget egyenesen káros és gyalázatos korrá tevő. Anyagi bukások hosszú sorát az erkölcsiek gomba módra követik.

Az ember egészen megdöbbenve áll meg a társadalmi élet szomorúan sötét hátterénél.

Pusztított már közöttünk aszaly, jégár, tűzár, jelenleg vízár, illetőleg özönvíz, de nem volt még csapás, mely nagyobb rombolással pusztított volna a magyar társadalom fölött, mint a jelenlegi uzsora világban, a váltóár.

Most egész rétege társadalmunknak az uzsora busas jövedelmeire irányozta tökeforrását. Sajnos, hogy már telivér fajta középosztályunkból is, elkapatva a hirtelen gazdagulhatási vágytól, kiknek modern istenükké a Mammon lön, ráadták fejüket egyenesen a Schylok-féle üzelemre. Áldozatot mindig kapnak kapóra. Jaj

azután annak, ki ezen a jóra való munka filléreim elősködő parasiták zsákmányraül jut.

Elvük ezeknek a legvastagabb anyagelvőség. Aki ebben elmélyed, olyan mint aki a napba tekint, akár hová néz, mindig csak azt látja maga előtt.

Az igaz, meg van társadalmunknak másrészt azon jellemvonása is, hogy könnyebben, pompásabban akar élni. Adni szereti az urat. Csak, hogy a fokozódott igényekhez nem járul mindig kellő eszély és szorgalom. A rendes, folytonos, de józan kamatoikat hajtó munka kezdett nálunk a sutba vándorolni, s a hajrá! lett a jelszó.

Pénz mindenre! Geld auf alles! Ez lett az újabb divatos czég. A becsület, a szerénység, a munkásság: fogalomlómá lett csak. Helyükbe az urhatnáság, kapzsiság lépett.

Hajdan a magyar társadalmi életben az erkölcsök ama lazulása, mely most szelében uralg, ismeretlen volt.

A mint Macaulay leírja a XVII. század angol gentryjét, abban aligha ismerne valaki az angol közéletnek ma is magvát képező középosztályra.

Nálunk nem kell nagyon visszamenünk, csak egy pár évtizeddel. Emlékezhettek még a javabeli férfiak is, hogy minő borzalmat, visszahatást kellett egy bizonyos „gyémántos sikkasztás” akkor.

És valljon mai nap a sikkasztás nem lön-e ügyszólva mindennapivá. Sikkasztás, hamisítás mai nap a hirovatok állandó részét képezik.

Hjahl! de a bün olyan, mint a láncszem: egyik a másikat huzza.

Az erkölcsi bukásnak általán az anyagi bukás szokott előfogatos postája lenni. Az anyagi bukásnak pedig ország-világ tudtára az uzsora szokta utját előre egyengetni. Rákfenéje ez társadalmunknak.

A társadalom minden rendjében, rangjában veszedelmesen pusztít ez. A tanuló deakoktól — föl a rangállás legfelsőbb létra-fokáig.

Többet mondok, még a kis deakoknak is meg van a maguk kebelbeli uzsorások, házi zsidójuk. Idáig jutottunk.

Szülök! apák! anyák! vigyázzatok gyermekeitekre. Valami bal csillagzat jár,

mely megrontja a szűz ifjuságot. Ahol nincsen realis hitelalap ez még nem csuda.

Pénz! Pénz! Adatik a hogy lehet, és felvétetik minden áron.

Ritka az az ember, kinek telekkönyvi lapja tiszta volna.

Már-már oda jutottunk, hogy a gazdagodás mai nap okvetlen bizalmatlankodást ébreszt s ahol eszközeinek tisztátalansága nem jöhet szóba, ott mulhatlanul a vagyonosulás realis volta ébreszt kételyt.

Nálunk ma már nagy és kis birtokok — kevés kivétellel — úgy, mint az ügyvéd, pap, mesterember, polgár stb. kölcsönből él.

És ha még olcsó pénzt kapnának! De Magyarországon 15, 20, 25, 30, 60, 100, 120 perzentet sem az ügyvéd tolla, a pap reverendája, földmivelő ekéje, mesteremberek műhelyei nem bírnak el.

Meg kell csak nézni a telekkönyveket! A sok uzsorás hitelező ellepi a megyék e számoló lelkiismeretét.

Valóban az eladósodás órási mérvben terjed, épen mint a dögvész.

Az eladósodás pedig, ha egyszer neki ered, mint a lava, ha az ember hozzá még gyenge jellem is, tovább-tovább visz az örvény felé s vége: anyagi s erkölcsi bukás.

Egy ily jelenetnek komor képe tárul fel az országot minden részében.

Tudjuk azt, hogy néhány megye törvényhatósága már megtette azt, hogy összeíratta a megye területén garázdálkodó uzsorások neveit s nyelvére, a névsort, szétküldötte a megyébe, figyelemzve a népet, hogy azoktól az ott megnevezett emberektől őrizkedjenek.

Most mi is egy ily gyűjtéssel foglalkozunk, s ha elkészültünk vele, lesz annyi bátorságunk, hogy közzé is fogjuk merni tenni azok neveit, kik a szegény nép vérszopói.

A veszély rohammal közelget. Ha a hatóságok ezt szintén meg nem teszik, Torontálmegye falusi lakosságának birtoka rövid időn dobszóra kerül.

Tessék csak megnézni a törvényszék „árverési hirdetményeit” a megyeháza folyósóján. Már is elegendő számuk.

Most újabb csapás érte e szegény

már elveszték volt, midőn veszedelmük Erdélybe hírül ment. A titoknok vádja részint boszúból, urától szenvedett valamely sérelem miatt, részint sértett hiúságból, mint titkár be nem lépén avatva ura minden titkába, részint pedig megvesztegetésből, melylyel őt maga Castaldo az árulkodásra csábította, származott.

Különb is a bíbornok állítólagos bünrészsége jobban meg nem hazudtolatik, mint ha figyelemmel kísérik annak további magatartását a vár szerencsétlen eleste után. Aon buzgalomteljes igyekezet, melylyel Beeskerek felszabadításán legott fáradozni nem habozott, fényesen desavouálja a történelem lapjain igazatlan megítélését. Ernyedetlen működése, hazafias törekvése, szeplöletlen önzetlensége mindenkorra biztosítja a halás unokáknál a megdicsoült szellem iránti szent kegyeletet.

Azt tudjuk, hogy Becse és Beeskerek megvétele a török az egész vidék felett uralkodhatott, míg a mieink végképsége annyira csökkent, hogy a várat fegyverhatalommal visszafoglalni lehetetlenség volt. Frater Györgynek tehát más módot kelle kigondolnia, más utat választania, hogy czélhoz jusson. Ilyen kínálkozott neki Lippa ostrománál, melyet tetteleg megragadva, Beeskerek történetének egy igen érdekes epizódját a tavol fekvő lippai vár multjához fűzte, ha emelt tekintetbe vesszük, hogy a nagy államférfiunk Lippa előtti magatartása a kortársak s az újabb történetészek szemében is oly rejtélyes talány volt, melyet csak a bíbornok erkölcsi jellemének rováására gondoltak megfejtetni: akkor még érdekesebbnek találjuk a viszonyt, melybe Beeskereket egy ravasz, de ügyes, a fenforgó nehéz körülmények között egyedül sikertigerő politika helyezte.

Ugyanis tudunk kell, hogy Frater György az egyesült Pallavicini-Castaldo s erdélyi hadosztályokkal november 5-ikén Lippát vissza-

vette a töröktől, a fellegrárat azonban, melybe Ulama basa 1500 emberrel visszavonult, nem kívánta ostromolni, mi a többi vezér, kiket ezen eljárás szemlélete egészen „elbódított,” merő ellenkezőjét javasoltak és sürgették. Martinuzzi terve volt a basát reabírni, hogy szabadon bocsátatása árában szereze vissza neki Beeskereket. Ezért ő egy nap Perusilh Gáspár és Varkócz Tamás kíséretében a fellegrvár árkan keresztül hatolván a falhoz közeledett, melyen reá a szorongatott Ulama várakozott, kivel aztán hosszan beszélgetett. Ezen értekezlet, mely a bíbornokra az árulás gyanuját hengerítette, miként utóbb kint, a körül folyt, hogy a basát reavegye, eszközölné ki a beglerbégnek Becse és Beeskerek várak visszaadását. A következők tanusítá, hogy Ulama ezt meg is ígérte, minél fogva viszont biztosított, hogy a szabad elvonulás neki mindenesetre meg fog szerezteni. Ezen találkozás következtében történt aztán, hogy a basa november 16-ikán kiuzent s 20 napi fegyverszünet, s annak lefolytával szabad fegyveres kivonulás költetele alatt Lippát feláldozni ajánlkozott. Ezen idő alatt kétségkívül a beglerbég volt Frater György kívánsága szerint reabírandó, hogy váltásául Becse és Beeskereket adja át.

November 28-ikán csakugyan végzésé lett Ulama fegyveres elbocsátatása, s ha ez mégis december 5-ikéig időzött Lippa várában, az minden valószínűség mellett csak azért történt, hogy bevárja Becse és Beeskerek visszaadását iránt a beglerbég választát. November 29-ikén este a cardinal által meghíva személyesen eljött annak sátorába s vele vacsorázva hosszasban beszélgetett. Tekintve a körülményeket, a helyzetet, Martinuzzi kombinációját, mi kétség sem foroghat fen arra nézve, hogy értekezésük tárgyát az alkalomból is leginkább Becse és Beeskerek képezték. Ugy látszik azonban, hasztalan várakoztak a

beglerbég válaszára, de miután a basa erősen ígérte, hogy mind a beglerbégnek, mind pedig a szultánnal Frater György óhaja szerint fog működni s azt személyesen nagyobb sikerrel teheti, az őrség december 5-ikén estenden a várból tetteleg kivonulván, utnak eredt.

E szerint Frater György a lippai török őrség megmentése által nem akart egyebet tenni, mint Becse és Beeskerek visszanyerésével a haza javát eredményezhetni. Am ezt titokban kelle tartania, nehogy a török valódi tervéről tudósítva, annak keresztülvitelét megakadályozza. Igyekeznie kellett a törököt cseles politikával elámitani, tétúra vezetni, ha mindjárt annak árán is, hogy a kortársak benne egy nyilvános árulót gondoltak felismerhetni. Mind a megnyert Ulama, mind pedig saját levelei és követői által egyre biztosította a beglerbéget a szultán iránti hűségéről, ujra tevő azt azon alkalomból hogy előterjeszté amannál, eszközölné ki a nagyurknál a Körös és Maros balpartján fekvő vidéknek az ő kormányra alá bocsátatását. Midőn Becse és Beeskerek átadását kéri, közvetve úgy is csak a török előnyére törekszik. E várakból a szultánnak haszna ugy sincs, neki ellenben e két vár nagy előnyére volna. Mert azoknak birtokába jutván, Temesvárról is könnyen eltávolíthatná a németeket s így aztán a Körösön tul fekvő tartományt s a Bánságot is megtarthatná a padischa hűségében, amint megtartotta Erdélyt és Várad vidékét. És ha e kérelmet a szultán teljesíti, semmi szüksége nem leend a jövő évben ismét egy költséges hadjáratot intéznie, miután ő Becse és Beeskerek birtokában egymaga is elég erős leend a németek ellen az országot megvédeni.

(Folytatása következik.)

megyét. Pénz kell minden áron. Ha azután a lakosság ilyen vérszopók kezeibe kerül, vége lesz földmivelő népünknek, a nagy uszora-kamat okkellen földhöz vágja.

De végre appellálunk a kormányra is! Hallja meg ő is a kiáltó szót. A birtokos osztály vergődik, mint szibet keselyű a sziklák között. Meg kell tehát szorítani először is az uszort, s azután hadd alakuljon meg mellette a kisbirtokos földhitelintézete.

Ettől igen sok jót várhatunk. Azért éberség és bátorság.

A miről most beszélnek.

Minden csapás dacára, mely az országot hetek óta üldözi, a figyelem mégis e pillanatban Bécs felé fordul, a hová miniszterünk a bank-, vám- és kereskedelmi kérdések végleges megoldása, illetőleg a létező gordiusi csomó ketté vágása végett utaztak.

Mi e hazánk életkérdésében már egy pár-szor elmondtuk nézeteinket, most tehát nem tehetünk egyebet, mint szívünk mélyéből szerencsét kívánunk miniszterünknek nehéz munkájukhoz. Mi bizunk a jelen kormányban nemcsak belátásában, a melynélfogva hazánk érdekeit fölisméri, hanem erélyében is, a melylyel azokat megóvni képes; és hisszük az „Ellenőr“-rel a Tisza-Széli kabinettről azt is, hogy „ha a vámszerződés és az önálló magyar jegybank iránti tárgyalásokban nem érvényesítheti hazánk jogait és érdekeit, inkább visszalép, mintsem más nézetek elfogadásával maradjon a kormányon.“

Belgrád márczius 31-én.

Minden nap meghozza a maga újdonságát. A demontik-re már nem ad a közönség semmit sem. — Szerbiáról e lapokban különböző hírek bocsátának szárnyra, pedig hát sokszor bizony olyanok is irnák az újságíró urak, amikről talán mindenütt, csak Szerbiában nem tudnak — vagy jobban mondva nem akarnak tudni semmit, t. i. a békéről.

Hidje el szerkesztő úr, hogy nem a harci kedv az, ami a szerbeket a háború megkezdésére ösztönzi, hanem Montenegró iránt táplált féltékenykedés. Úgy látszik, Nikica fejedelem jobban tudja keverni a kártyát, s amit állítják, személyes ellenszenvet táplál Milan iránt.

Hogy mi tévő lesz Szerbia néhány nap múlva, meg lesz oldva. Itt nem titok többé, hogy Karagyorgyevis partinél, kik különben titokban mindig nagy számmal léteztek, most szabadabban emelik fel fejüket, s minden alkalmat felhasználnak, hogy ügyeiket keresztesül vihessek.

Igen téved aki azt hiszi, hogy itt a tulzók népszerűségnek örvendenek. Koránt sem. — Ha forradalom találna kiutni, ők volnának az elsők, akiket a nép megkövezne, mert már egészen megunták, sőt igazában mondva utálják a kofa alap nélküli felüthető lármás politikát.

Epen most hallom, hogy a kormány többeket szeretne elfogatni — de nincs hozzá kurázsia.

A magyarokkal itt fel akarják tartani a baráti szomszédságot.*

Deák Ferenczről*)

egy tanuló és — 1848—49. évi képviselő társa. (Eredeti közlemény.) (Folytatás.)

Az én első évi szobatórsom Benedek Elek aki Deáknak a mult évről már mint iskolatársra nem csak ismerőse hanem kitüntetett barátja is volt, beszélt nekem sőt — ha jó emlékezem magától Deáktól is halottam, hogy Deák Ferencz azon évben a kehidai plébános akit szinte Deáknak hívtak és Ferencz „urambátyám-ozot,“ hozta Győrbe és vitte Győrből haza, ezen plébános Deák szülői egy jobbgyának fia volt, kit mint kitűnő paraszt gyermeket nevéket reá ruházva fogadtak fel örökbe, tanítottak és miután pappá lett, neveltek a semináriumban, s presentáltak kehidára plébánosnak, ami eléggé igazolja azt, hogy Deák családja liberális lévén, Ferencz már pályájában is szinte liberális volt.

1848. előtt csak két évi jogfolyam vagyis osztály volt és e két osztályban e következő tantárgyakat adták elő, Sibenlist tanár a természet és közjogot, Kmety a statistikát és bányajogot, az első Beke a politikai, váltó és kereskedelmi tant és Bognár a magyar magán- és büntető jogot, a második évi folyamában. Sibenlist a maga könyve Bognár Kelemen után magyarázták, Kmety pedig és Beke dictáltak tantárgyaikat. Minden tárgyból havonként a mennyi azon hóban előadva vagy dictálva volt, a hónap utolsó hetében és négy hó múlva az 5-dik hónapban a felévi examen tartatott, classificatio azonban csak felévről felévre volt kiadva; de Deák Ferencz Sibenlistnél majd mindennap kétszer az egy-egy órai előadásból examinálva lett. Szokása volt t. i. Sibenlistnek a reggeli ugymint délutáni órája alatt, három negyedik magyarázni és a negyedik negyedikben valakit provocálni, hogy az azon órában magyarázottakat ő utána elmondva ismétlje és szokása volt erre kikeresni leginkább azt, a kirel ő azt vette észre, hogy az előadásra nem figyelmez, vagy pajkoskodva másokat háborgat, az ilyen pedig többnyire Deák Ferencz és néha Németzégi Benze (Moson vármegye alispánjának fia aki Deákhöz kedélyére és népszerűségére nézve csakugyan legközelebb is állott) volt. Ilyenkor szokás volt, hogy a felhívásra a tanuló felemelkedjék helyéből, s meghajtván magát ismét leüljön: ezt téve Deák Ferencz az állalam elébe tartott könyvben egy pillanattal átfutotta a felmondandók legalább felét, a másik részét pedig mikor erre a sor jött, egy pár köhéntést szimelve és így mintegy két lélekzettel, leczkeként felmondotta közbámulatra azt, a mit a tanár három negyedik óráig magyarázott, egy negyed alatt, és sokszor saját szavaival megis bővítve annélkül, hogy a tanárnak csak egy szót is kellett vagy

lehetett volna hozzá szólni vagy rajta javítani, ami Sibenlistet aki őt figyelmenlennék hitte megzavarván ez, hogy megis őneki legyen igaza Deák Ferenczet azzal lakoltatta, hogy az 1-ső felévi classificatioiban 3-ik eminsenek tette, de azután Deák kedélyességével megbarátkozván, az év 2-ik felében — noha Deák bizony nagyon keveset gondolt, — megadta neki a fényesen megérdemelt első helyet. Bognár ellenben aki nem e czélből, hanem a végett hivogatta fel Deákot prelectioja ismétlésére, hogy a tanuló ifjuság abból csakugyan tanuljon, mindég igazságos volt iránta, és ugy mint a többi két tanár, a kik tantárgyaikat dictáltak hg. Brezenheim Ferdinand és Fuchs Ferencz között aza a, b., c. szerint sub clausula 1-ső eminsenek classificáltak, a mire még azt jegyzem meg, hogy ezen három első eminsenek nem volt vetélytárs: Brezenheimnak kijelölte az 1-ső helyett az ő hercegi rangja, Deáknak pedig az, hogy ő a leczkéket és az egész „studiumokat“ ugy tudta, hogy az 1-ső eminsenziát meg kellett neki adni; noha ő arra tulajdonképen nem vágyott, nem is annak kedvéért tanult ő oly jól, hanem mert egy olvasásra vagy hallásra a leczkét nem tudhatta roszabban mint tudta és felmondotta, Fuchs végre szinte nem vetélkedve a hercezzel vagy Deákkal lett 1-ső eminsenek, hanem ritka nagy

tehetsége mellett, az ő ritka szorgalma és pontossága hozta azt önkényt magával. A mi a másik két tanár dictatumot illeti, a dictálás után való irással Deák soha sem hajlódt és pedig nem, mert azt az ő rosz irásával bajos lett volna neki követni, és mert az irás őt nagyon untatta volna, ő tehát inkább csak halgatta a dictatumot, s azután mikor a havi felévi vizsgák megérkeztek, én aki szerettem magamnak olvasás által a „localis memoria“-t szerezni fololvastam neki szakaszonként egy a dictatumokat mint a nyomtatott tárgyakat: ő az egyszeri fololvasásra mindég hiba nélkül mondotta fel nekem a szakaszt, melyet én saját fololvasásom, és az ő felmondása után neki viszont felmondottam. Ez volt Deák Ferencz tanulása, melylyel ő nem csak az exámeneket, hanem a defenziókat is kiállotta. A defenálás volt az ő legerősebb oldala, abban őtet senki sem érte utol. A defenziók t. i. a győri akadémiában thézisek kiosztása nélkül és ünnepélyes disputációval tartattak és Deák Ferencz ilyen defensió után mindég mint valami triumfator lépett le a szószekekből t. i. a tanácsi székekből, melyben a defendes ülni szokot.

A „pesti napló“ 40. számú tárczájában egy különben igen jól értesült közlemény szerint, csak Deák lett volna az, aki thézis

nélkül defendált és Beke tanár mint oppugnans a magyar magánjogból tett defensio alkalmával szokatlan módon szólította volna meg Deák Ferenczet. A közlő ezt csak 1827. évi jogászokadásban hallott hírek után mondja el. Én biztosíthatom őt, hogy 1821. évben, melyről itt szó van, én is thézis nélkül defendáltam, valamint minden defensens, és Beke tanár csakugyan oppugnans volt Deák Ferencznek, Deák által épen azért erre felkérve, mert Beke akkor Győr vármegyében leghíresebb jogtudósok és gyakorló ügyvédnek, s ezért legrettegettebb oppugnansnak is tartott, s azt való, hogy Beke a defensio után Deáknak csakugyan mint olyanoknak, aki páratlanul állotta, ki a defensiót gratulált. Különbzen azt sokszor lehetett a közönségben, hallani, hogy a tanárok Deák Ferencz bátyát Deák Antal mint olyant emlegették aki az ő tanárságuk idejében csakugyan páratlan jogtanuló volt Győrben, de ezt Deák Ferenczről ily formában nem mondták, hanem ugy, miszerint Ferencz Antal bátyja nyomában jár. Én részemről akkor ezt ugy magyaráztam, hogy Deák Antal ugy mint őcsöce Ferencz nem csak vastum ingenium (lángész) volt, hanem emellett még figyelmes tanuló is, ami Ferencz nem volt; én ezt Deák Ferencz szemébe is mondtam, és ő nekem ebben egyenesen igazat adott. (Vége köv.)

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank,“ azelőtt: „Torontálmegyei takarékpénztár“ 1875-ik évről forgalmi kimutatása és zármerlege.

Bevétel.	Oszt. ért.		Forgalom-kimutatás.	Oszt. ért.	
	ft.	kr.		ft.	kr.
Pénztári maradvány tavalyról	11050	39	Visszafizetett takarékpénztári betételekért	189056	46
Betételek könyvecskére és tökesített kamatai	220557	59	Bepénzelésekért	58211	16
Bepénzelésekért	52250	87	Bizományokért	6929	34
Bizományokért	6759	34	Betétli levelekért	67630	—
Betétli levelekért	78780	—	Érczpenzekért	6749	99
Értékpapírokra adott visszafizetett előlegekért	14735	50	Különféle értékekért	9441	80
Értékpapírokért	442	80	Értékpapírokért	396	97
Érczpenzekért	7737	80	Értékpapírokra adott előlegekért	12007	—
Különféle értékekért	10629	16	A részlettelvél üzlethez vett papírokért	84	—
Visszafizetésekre folyó számlán	64460	48	Kölcsönökért folyó számlán	69719	43
Hivatalnokai fizetésekre adott és visszafizetett előlegekért	776	33	Hivatalnokai fizetések, tiszteletdíjak és jelenléti jegyekért	9077	77
Részletlevekért	855	22	Hitelegyleti váltók leszámitolására	63317	—
Hitelegyleti váltókért	71215	—	Bankváltók leszámitolására	1166899	47
„ tartaléklőkére	28	80	Ingatlanokért	3347	73
Ingatlanokért	140	—	Ingatlan kölcsönökre	1035	14
Ingatlanra adott kölcsönök törlesztéséért	6550	71	Üzleti költségek és adóért	9020	19
Saját értékpapiraik jövedelme	3442	25	Felszerelvényekért	89	95
Visszatérített költségek	3857	78	Nyomatványokért	37	—
Nyomatványokért	354	75	A tavalyi tiszta nyereségért	9516	03
Részvény-osztalékokért	9098	—	Részvény-osztalékért	8981	—
„ tökérei befizetésekért	7801	—	Zálogokra adott előlegekért	16517	45
„ átíratási díjakért	13	—	A különleges tartalékalapból kifizetésért	6419	—
Bankváltókért	1143887	07	Kétes tételekért	7356	79
Zálogokra adott kölcsönök visszafizetéséért	16152	10	Intézkedésekért	514574	22
Kétes tételekből	650	—	Különféle kamatokért	36027	65
Intézkedésekért	516424	22	„ díjakért	236	23
Különféle kamatokért	60074	21	„ adósnak	564838	65
„ díjakért	1067	02	Pénztári maradvány 1875. év végével	9862	40
„ hitelezőtől	537588	43			
	2847379	82		2847379	82

Vagyon.	Oszt. ért.		Zármerleg.	Oszt. ért.	
	ft.	kr.		ft.	kr.
Pénzkészlet	9862	40	A részvénytökre teljesített befizetések	113298	—
Leltár, bútorok és felszerelvények	2117	42	Takarékpénztári betételek és kamatai	405444	19
Érczpenzkészlet	183	75	Betétli levelek és kamatai	23755	15
Különféle értékek, szelvények sat.	515	77	Hitelegyleti biztosítékok és kamatai	5296	98
Értékpapírok 1875. decz. 31-ki árkelet szerint	44921	52	Fel nem vett részvény-osztalék	1290	50
Azok 1876. január 1-én esedékes szelvényei	1179	36	Az igazgatóság nyereségyrésze és a napibiztosok jelenléti jegyei	1411	88
Értékpapírokra adott előlegek és hátralékok kamatai	24828	03	Az 1873. évben alakított különleges tartalékalap még ki nem osztott maradványa	581	—
Fedezett folyó számlái követelések	21869	37	Hitelegylet	1029	54
Előre teljesített hivatalnokai fizetések	498	37	1876. évre előre befolyt különféle kamatok	5169	61
Ingatlanok	5161	56	Több hitelező	67028	62
Ingatlan kölcsönök és hátralékos kamatai	55252	99	Tartaléklők	21245	69
Hitelegyleti váltótárca és „ „	41067	11	Kiosztandó nyeresemény	6156	—
Bankváltótárca és „ „	350433	27			
Zálogkölcsönök „ „	20292	—			
Nyomatványok „ „	252	22			
Adósnak befoglaltva a „Torontál“ nevű vontatógőzöst és két uszályhajót	73272	02			
	651707	16		651707	16

Tartozik.	Oszt. ért.		Nyereség- és veszteség-számla.	Oszt. ért.	
	ft.	kr.		ft.	kr.
A leltár, leírás általi törlesztéséért	562	84	Különféle díjakért	1052	54
Üzleti költségek és adóért	5664	20	Nyereségért különféle értékek és érczpenzek adás-vevésénél	444	70
A hitelegylet részéért	280	11	Különféle kamatokért	49809	04
Hivatalnokai fizetések és tiszteletdíjakért	8518	52	Tulajdon értékpapírok jövedelméért	3456	24
Különféle kamatokért	28127	78	Nyereseményért nyomtatványok eladásánál	161	26
„ díjakért	179	14	„ a részlettelvél üzletből	59	65
Kétes tételekből veszteség leírásért	5122	82			
Tulajdon értékpapírok árkeleti különbözeteért	372	02			
Kiosztandó nyereseményért	6156	—			
	54983	43		54983	43

Nagy-Becskerek, 1875. évi decemberhó 31-én.

Steinitzer Géza s. k., Weisz Ármán s. k., Menezser Mihály s. k., Eisenstädter I. L. s. k., Tichy Róbert s. k.
főkönyveztető, aligazgató, vezér-igazgató, aligazgató, pénztárnok.

Ezen forgalmi kimutatás és zármerleg a „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ üzleti könyveivel összehasonlítottván és a pénztár ennek megfelelőleg megvizsgáltván, az utóbbi rendben lévőnek, a könyvek pedig helyesen vezetetteknek és a jelen forgalmi kimutatással és zármerleggel mindenben megegyezőnek találtak.

Nagy-Becskerek, 1876. évi márcziushó 30-án.

A számvizsgáló bizottság:

Lövy Ignác s. k., Ormody Imre s. k., Stojtsits Antal s. k., Szekulesz Lipót s. k., Reiner János s. k.
elnök.

*) Ha nem akarnak eszeveszett politikát követni, úgy csakis ez lehet első teendőjük. (Szerk.)

VI
Beck
sunkból
melyben
telve; és
Ugyanis
névél, (k
adások a
közze; s
más szá
elfeledt
a nyilván
és Istvá
és közs
odaadása
rosunk t
és egy t
bizottsá
férőv ére
Az
azt ugyan
A
e sorok
voztott k
Hogy
szinéről
biztosan
szőnhelj
közésgel
István és
megyei t
mindent
fekvő. De
zetü birt
vizozott
József
gondosko
nélkül ne
totton bol
Eur
hogy az
hozandja
ten ez vo
menti ny
riphaeus
hátterbe
néha phar
tinens tő
a miatti m
által m
„Előbb is
írja a Cit
valamit te
kiket elk
elfogadn
angol par
hallottuk
eséshez h
tekintély
alkirály, k
litikáját, k
egyidejű
mentben e
niztere a
miatti felt
határozás
dással sze
czár e tény
raeli sajt
s helyesül
gével felm
lése után
mely nagy
most fogá
Ittho
27-én fej
pon nyitot
tő tagjain
april 24-é
végbe. —
aprilis hó
Lajos mar
egy függ
ebben he
magatartás
vénybe i
szemben.
terii korm
nok tanács
Ragusában.
A márczius
terjedt el,
miniszter
drassy len
nisztervá
natnyi ing
desen jól
27-ki kele
az orosz c
désékben
vén, diplom
feltűnő az
bécsi lapok
reink a he
ügyi alkudo
Angli
litikai nyil
nos európa
*) E tárgy
egyen a
mény e
Hogy t
megm
őhajjuk
között s
**) Az elis
biztosan
denli.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Tör-Becse, april 1-én.)

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapjának multikori számában városunkból egy közlemény látott napvilágot, amelyben szorult helyzetünk kellőleg volt ecsetelve; csak egyet vagy két megjegyezni. Ugyanis az illető levelező úr néhány polgártársunk nevét, (kik a vészbizottságban érvelők és odaadások által méltán kitüntettek magokat), tetten hagyta; s nem tudjuk, hogy hibából-e, vagy más szándokból két kitünő polgártársunk nevét elfeledte. E két férfi méltán megérdemli, hogy a nyilvánosság előtt Dr. Tauszik Aladár és Istvánfi István uraknak elismerésünket és köszönetünket kifejezzük, valóban egész odaadással működött fáradozásaiért. Hogy városunk lakossága fel fogja a veszély nagyságát és egy testé tömörült, s végre, hogy a vészbizottság megalakult, az csupán a két derék férfi érdeme.

Azért adozunk elismeréssel azoknak, akik azt ugyan nem keresik, de méltán megérdemlik.

A viz apadóban van. S hisszük, hogy mire a sorok napvilágot látnak, a veszély is eltávolított körünkől.

B. — I.

Tarraz, april 1-én.

Hogy mi még eddig az árvíz által a földszinéről el nem söpörtöttünk, azt kormánybiztosunk apai jó szívének és erélyének köszönhetjük csupán. Ő volt az, ki a szomszéd községbeli közérőt rögtön kirendeltette, Molnár István csendőrkapitány és Traupmann Endre megyei főmérnökünk vezetése alatt. E két férfi mindent elkövetett, hogy szomszédágunkban fekvő, Dániel János alispán úr „Okány” nevezetű birtoka és földjeinek, az épített gát által a vízvöntől megmentessék. Szóval **Hertelendy József** kormánybiztosunk Ő Méltósága atyai gondoskodásának köszönhetjük, hogy hajlékunk nélkül nem vagyunk kénytelenek, tönkre jutottan holtyongani.**) B. K.

HETI SZEMLE.

Európai sajtó. Nem is lehet sejtteni, hogy az angol czimbill oly nagy hullámzásba hozandja Európa kedélyhangulatát. A mult héten ez volt a beszéd főtárgya. Disraeli parlamenti nyilatkozatával foglalkozott a sajtó coriphaeus osztálya. Az amerikai ügyek majdnem háttérbe szorultak az angol intenciók tüzes, néha phantastikus megbeszélése mellett. A continentis főtekintélye a „Times” magánkiadása a miatti felemlében, mert Disraeli nyilatkozata által mintegy keztyüt dobott Oroszországnak. „Előbb is — nemcsak egyszer — történt, írja a City-lap, hogy Disraeli kinyilatkozott valamit teljesen collegái felhatalmazása nélkül, kiket ekkép kényszerített nyilatkozatát utólag elfogadni és szentesíteni. Az alkalommal az angol parlament és az angol nemzet nevében hallottuk beszélni, és kérdjük — a kétségbeeséshez hasonló érzettel: Nincs mód Disraeli tekintélyének meghazudtolására? Azon indiai alkirály, ki állhatatosan fenntartotta a béke politikáját, lemondott, és utódjának kinevezésével egyidejűleg keresztül erőszakoltatik a parlamentben egy bill, melyről a korona első minisztere azt mondja, hogy az orosz előhaladás miatti feltételek sugallata, s mely azon elhatározásról tanuskodik, hogy amaz előhaldással szemben új állást foglalunk. Mit fog a czár e tényekből következtetni? Ismerik-e Disraeli saját collegái szándékainak terjedelmét, s helyeslik-e ezen szándékukat? A hét végével felmerült még az „Allg. Ztg.” egy közlése után az orosz czár lemondási szándéka, mely nagyfotosságu hírek mérlegelésével éppen most foglalkozik legelőkeltebben a sajtó.

Ithon. A magyar országgyűlés márczius 27-én fejezte be ülését, s a következő napon nyitotta meg az új ülésszakot. A delegátusok tagjainak választása csak az országgyűlés april 24-én történendő összeülése után megy végbe. — A 23 törvényekkel kormányunk aprilis hó közepén fogja felosztatni. — Kossuth Lajos márczius 7-ki kelettel levelet intézett egy függetlenségi párti képviselőhöz. Kossuth ebben helyesli (!) a függetlenségi párt illoyalis magatartását a Deák Ferencz érdemeinek törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslattal szemben. — Rodich tábornok, Ali pasa szuteri kormányzó és Ahmed Muktar főparancsnok tanácskozás végett e napokban találkoztak Ragusában, fájdalom kevés eredménnyel. — A márczius 28-ki bécsi esti tözsdén azon hír terjedt el, hogy Andrássy Gyula külügyminiszter beadja lemondását. Az Andrássy lemondásáról, valamint az osztrák minisztertervéről szóló híreket nyilván pillanatnyi ingerültség szülte. — A „Times” rendesen jól értesült berlini levelezője m. hó 27-ki kelettel azt táviratozza, hogy Novikov, az orosz czár bécsi nagykövete, bizonyos kérdésekben Andrássy gróffal egyet nem érthetvén, diplomatiai állásáról lemondott. E híren feltűnt az, hogy a forráshoz oly közel álló bécsi lapokban nyomát sem találjuk. Minisztereink a hét folytán Bécsbe utaznak a pénzügyi alkudozások folytatására.

Anglia. Egy nagy fotosságu politikai nyilatkozat, melyet Disraeli tett, általános európai érdeket kölcsönzött a czimbill

*) E tárgyban még egy levelet kaptunk több t. úri egyén aláírásával, de azt hisszük, hogy e közlemény egészen feleslegessé tette annak közlését. Hogy t. barátink egyet tudnak érteni ha kell, azt megmutatták most a veszély idején is. Mi melegen öhajjuk, hogy az egyetértés és derék város lakosai között soha meg ne zavartassék. (Szerk.)
**) Az elismerés a legszebb jutalom. De ezt kormánybiztosunk kivétel nélkül mindnyájunktól megérdemli. (Szerk.)

harmadik olvasásának márczius 23-án. Disraeli igen humoros, talán túlságosan könnyedén tartott beszédében nevelésessékké tette az ellenzék baljósatait s a többi közt így szól: „Az igen tisztelt greenwichi képviselő úr azon nagy változásokról beszélt, melyek ez ország és némely birtokai kölcsönös viszonyaiban létre jöttek. De uraim, miatt mi ezen ügyekkel el voltunk foglalva, nagyobb változások történtek Ázsia szívében (halljuk!), változások, melyek nagyobbak, mint India meghódítása maga. Van egy roppant kiterjedésű ország, mely eddig csak arról volt ismeretes, hogy hordákat eresztett széjjel a világ meghódítására. Ezen országot végre meghódították, és Oroszország határai — nem akarom mondani, hogy egy vetelkedő hatalom, de Oroszország határai — csak néhány napi utnyira vannak ő felsége indiai határaitól (Halljuk!). Uraim, én nem tartozom azon iskolához, mely mely bal-sejtelmekkel szemléli Oroszország előhaladását Ázsiában. — Azt hiszem eléggé nagy Ázsia mind Orosz-, mind Angolország sorsának betöltésére. (Halljuk!) De bármily nagy bizalmam Anglia sorsába, tudom, hogy birodalmak nem tarthatók fenn más mint éberség, bátorság, az idők szellemének megértése, a könnyen észlelhető és jelentős nyilvánulások megfigyelése által. (Eljen!) India népe nem az, mely 1858-ban volt. Nagy változás állt be a nép szokásaiban. A mit egyéb befolyások létre nem hozhattak, létre hozta a vasutak behozatala. Azt hiszik önök, nem veszik észre Indiában hogy Tatárország, a hajdani idők e nagy hódító hatalma, most végre meg van hódítva. (Halljuk!) Nem, nemcsak tudja az indunép, mi történik, nemcsak ismeri a hódító hatalmat, hanem azt is jól tudja, mi a czíme a nagy uralkodónak, ki azt a bámulatos forradalmat ténynyé tette. Azon nemzetek és népségek, melyek ki tudják mondani a „császár” szót s rendezen használják azt, nem fognak késni a császárnői cím elfogadásával. Ez azon szó, melyet India nemzeti és népségei el fognak fogadni, s ha ő felsége királyi proclamatióban tudtul adja, hogy felveszi ezen címet, e tény meg fogja erősíteni uralmunkat a világ ama részében s féltreismerhetlen módon tanuskodni fog arról, hogy Anglia parlamentje el van határozva az indiai birodalmat fenntartani.” — Anglia és Amerika között complicatiók merültek fel. Az egyesült államok kormányja a Londonba menekült Winslow kiadatását követeli, mire Anglia hajlandó ugyan, de csak azon feltétel alatt, ha megígéri a washingtoni kormány, hogy Winslow csupán hamisítás vádjá miatt fog törvényszék elé állítani. Amerika a feltétlen kiszolgáltatást követeli, mivel egyéb vádak is terhelik Winslow-t.

Oroszország. Ez országban nagy horderejű fontos politikai mozzanat van készülben. A napok előtt felmerült azon hír, hogy Sándor czár lép a trónról s a trónörökös nagyhercegre bizza a kormányzóságot, erősen tartja magát s mind határozottab alakot kezd ölteni. Sándor czár hosszabb időre elhagyta Oroszországot, hogy Malta szigetere vonuljon, miatt a trónörökösnek alkalom nyujtának a kormányzás practicumával megbarátkozni. A czár ugyanis nagyon kimerültek s lehangoltnak érzi magát. S így nem csodálhatjuk, ha nyugalmat óhajt s komolyan gondolkodik arról, hogy fiára ruhazza át az uralom gondjait. A trónörökös az utóbbi években különben is komolyan s beható szakmerrellet foglalkozott a közügyekkel s előkészíté magát a kormányzatra. Suvalof londoni nagykövet szentpétervári utazását kapcsolatba hozták a czár visszavonulási terveivel. Megjegyezzük még, hogy a „P. L.” Sándor czár visszavonulási szándékát egyenesen tagadása vette. Sándor czár — ugymond — soha sem vett még oly élénk részt birodalma sorsának igazgatásában, mint épen most, s hogy a fokozott tevékenység dacára egészen kielégítő a czár egészsége. A „Pol. Cor.” is úgy értesül, hogy a darmstadti és stuttgarteri udvaroknál, melyek a czári családdal rokonságban állanak, semmit sem tudnak a czár lemondási tervéről. Az újonnan megszerzett Fergana tartományban (Kokandban) teljes nyugalom uralkodik. Fulat-Baget, ki a káni hatalmat bitorolva az oroszok ellen küzdött s legyőzése után a disgitákhok menekült, ezek kiszolgáltatatták, s az oroszok ama veszélyes ellenőket Margelanban felakasztották.

Németország. A német vasutak egyesítését célzó nagyfotosságu actió tulajdonképi kezdetét a porosz országgyűlés elé e napokban terjesztett törvényjavaslattal jelzi, mely a porosz kormányt felhatalmazza a porosz államvasutakat a német birodalomnak eladni s a magánvasutakra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket, valamint a vasuti felügyeleti jogot a birodalomra átruházni. — Lauenburg hercegség a porosz országgyűlés elé terjesztett törvényjavaslattal értelmében július 1-én kebleztetik be Poroszországba, s egyetlenegy képviselőt választ a porosz országgyűlésbe; külön kerületet fog képezni a hercegség s állami igazgatása olyan lesz, mint Schleswig-Holsteiné. — A német pénzügyek igen kedvezően kezdenek alakulni. Camphausen porosz pénzügyminiszter az alsóházban 15 millió márkányi felesleget mutatott ki az 1875-ki zárszámadások alapján. A hivatalos „Reichsanzeiger” szerint a birodalmi államháztartás 1875-ben 11 millióval kisebb bevételt mutat fel, mint az előirányzatban fel volt véve, de egyszerűen 37 milliónyi megtakarítás eszközölte, a többet tehát 16 millió. — Katonai körökben élénk discussió tárgya azon kérdés, vajjon nem szükséges-e más államok példájára Németország tüzérsgét szaporítani. — Irányadó egyének e terv mellett nyilatkoztak, s már a legközelebbi

birodalmi gyűlési sessióban előterjesztés történnék e tárgyban.

Olaszország. Bemutatjuk lapunk olvasóinak az új olasz miniszteriumot. Az új kabinet élnöke, Dupretis nagy politikai becsületesség hírében áll és — mint piemonti — a savoyai ház feltétlen híve. A kabinet főembere Nicolera belügyér. Ezen még fiatal képviselő nápolyi, élénk részt vett Garibaldi expedíciójában s heves ellenzéki szelleméből mintegy két év óta sokat engedett. Nápolyi Mancini igazságügyér is, a legtekintélyesebb ügyvédek egyike, ki mint politikai szónok nem oly szerencsés, mint a törvényszék előtt; ő némileg ideolog és a halálbüntetés eltörlésének barátja. Coppino közoktatási miniszter piemonti, egyetemi tanár volt Turinban és Ratazzi alatt ugyanazt a tárczát viselte, mely most is kezében van. A parmai születésű külügyér Melegari, eddigi svajczi miniszter, ifjúságában nemcsak Mazzinista volt, hanem azon három egyén (Mazzini Gallenga, Melegari) egyike, kik Károly Albert, Victor Emanuel atyjának élete ellen összeesküdtek, s sorsbuzással határozta meg, ki kísérelje meg a gyilkosságot. Gallenga volt az, kire e szép feladat hárult. Bár részben eléggé radicalis híru emberek képezik az új kabinetet, épen nem lehet, hogy Olaszország politikájában nagyon gyökeres változások fognak beállni.

Törökország. A törökök nemcsak Nis mellett, hanem a Kosovo-mezőn is összpontosított csapatjaikat. De Nisnél mindössze csak 17.000 ember áll, a Kosovo-mezőn csak egy divisio. Ebből kitünik, hogy a porta csak a török határ védelmére szorítkozik, s támadó fellépésre nem gondol. Azon agák, kik jogtalanul elfoglaltak keresztény lakházakat, ezek visszadására és kárpótlásra fognak szoríthatni. Ily módon a rajah által csak bérelt ingatlanok a keresztények birtokává fognak válni. Popovóban egy mudir fog kinevezetlni, s e hivattall keresztény szándékot megbizni. Egy Vasza által szervezendő pandurcsapat a visszatérő menekült oltalmáról fog gondoskodni, s e cél előérésévé rendes katonaság is fog használni. Az aratásig minden hazatérő menekült naponta egy fél oka gabonát kap, minek keresztülvitelére 300.000 frot szánt a porta. Különben a porta még most is rendkívül nagy pénzzavarban van; az aprilisi szelvény fizetését is júliusra kénytelenül halasztani. Kárpótlásul 6%-ot fizetend.

Szerbia. Némelyek fanatismusa annyira belelovgolta itt a közvéleményt a háboru eszméjébe, hogy attól valóban csak is igen nagy mérvű és hatalmas, kívülről jövő pressió tartatja vissza Szerbiát. Nem pusztá harczikedv az, a mi a szerbeket a háboru felé sodorja, hanem leginkább annak érzete, hogy ily kedvező alkalom nem egyhamar fog ismét bekövetkezni, s hogy ha ezt elszalasztják, végkép elveszítik a nimbust a törökországi szlávok előtt s örökre le kell mondani azon kedvező illúzióról, hogy Szerbia a Balkan félszigeten Piemont szerepét van hivatala játszani. Marinovic ellen, ki néhány nap előtt itt volt s a béke érdekében szólt életveszélyes fenyegetéseket intéztek, ugy hogy azonnal el is utazott Oláhországba. — A szerb hadügyminiszter az új ordrre de bataille haladéktalan keresztülvitelét rendelte el. Az egész szerb hadsereg hat operatív divisióra van osztva, melyek mindegyike 6-7000 emberből áll. Hogy Szerbia az ordrre de bataille dacára nem fog egyhamar támadólag fellépni, azt a belgrádi tudósítások alapján joggal fel lehet tenni. Szerb kormánykörökben igen nyomott hangulat uralkodik, mely különösen a mult heti miniszteri értekezletek alkalmával talált kifejezést, midőn a tanácskozáshoz meghítt főtisztek nem igen fényes képet tüntettek fel a szerb hadsereg harczképességétől. — Milan herczeg Mac Mahonhoz levelet intézett, melyben Szerbia válságos helyzete felől világoztatja fel. — Belgrádban, miután a háboru lehetetlennek mutatkozik, a kabinet, s az ezt támogató Riszicsk ellen fordult a sajtó és a közvélemény. Milan több ízben tanácskozott oly államférfiakkal, kik conservatív irányúak. Egy conservatív kabinet alakítása annál inkább várható, mert Oroszország is ajánlja azt. Ismeretes, hogy Milan fejedelem, mielőtt Kaljevics az orosz és osztrák-magyar főconsulok előtt határozottan békés nyilatkozatát tette, tanács végett egyenesen a czárhoz fordult. Erre először egy előkelő tagja az orosz udvarnak azt írta Milannak, hogy óvakodjék elhamarkodott lépésektől; nyomban ezután a czár egy sajátkezű levelet írt Milannak, melynek tartalma a „N. W. T.” szerint a következő: A czár meg van győződve, hogy azon esetben, ha a keleti kérdés nem marad az európai napirenden s nagyobb conflictusok nélkül újra elhalasztható, Milan is mindent kerülni fog, mi Európa nyugalmát zavarhatná; de ha további bonyodalmak elkerülhetlenek, Szerbia, melynek szerepét a dolgok természete jelöli ki, mitem veszíthet, ha egyelőre várakozik még.

A felkelés színhelyéről. A „Russky Mir” értesülése szerint Petrovics montenegrói tanácselnök két senator kíséretében Grahovába utazott, hogy a felkelőket a fegyver letételére bírja. Nikicza bizonyosan concessiókat remélhet a portától, másképp nem lehetne megmagyarázni a pacificatio érdekében mutatott buzgalmát; tengeri kikötőt azonban, melyre leginkább fáj a foga, aligha kap a montenegrói fejedelemtől, mert attól tart a porta, hogy a montenegrói kikötő csakhamar orosz kikötővé válhatik. — Bosniában a szerb hadikészületek híreire ismét éledt a felkelés. Vojnovics és Dukje Novi közlemben harcra készen állnak. Herczegovinában Ahmed Muktar pasa — mint röviden említtük már — nem volt képes a Duga szorosban áttörni, midőn 8000 emberrel

élelmiszereket escortírozott Niksics erőd számára. A pasa visszavonult, s utóhadát megtámadták és megverték a felkelők. Ljuboraticról nem nagy dicsőrelettel beszélnek a felkelők. Azt mondják, hogy szándékosan hagyta magát elfogatni. A „P. L.” egy levelezője azt állítja, hogy az október végén vívott harcok óta se felkelés, se felkelők nincsenek Bosniában. A bosnyák menekültek már rég hazatértek volna, ha a határon orosz, lengyel, német, montenegrói és főleg szerb kalandorok hazug ígéretekkel vissza nem tartanák őket. Az izgatott működésének főhelye Podove. A felkelőkhez és menekültekhez intézett proclamatió, melynek tartalmát volt már alkalmunk megismertetni, távirati értesítés szerint immár megjelent. Az abban foglalt ígéretek és engedmények talán nem maradnak hatás nélkül. A pacificatiót mindenestre elő fogja mozdítani az, hogy Rodich tábornok és Muktar pasa közti létrejött megegyezés értelmében april 10-éig minden ellenségeskedéstől tartozkodni fognak a törökök. Ez utóbbi hírt a „P. L.” távirati uton vette. A „Pol. Corr.” azt írja, hogy fegyverszünet alig jöhet létre, mert a felkelők nem engedik meg Niksics várának élelemmel ellátását, minélfogva Muktar pasa még egyszer próbálni fog erővel utat törni magának Nicsiczig, s csak ennek sikerülte esetében tartozkodandik minden agressiv fellépéstől.

HIRHARANG.

* **Köszönet nyilvánítás.** A megyénkbeli árvízkarosult inségek felségelésére következő kegyes adományok folytak be eddig állam: „A temesvári első takarékpénztár” részéről 50 ft., a nagy-beckerekéi „Thaler” című szabadkőművespáholytól 70 ft., a zsbolyvai Fröbel-növeglet tagjai által maguk között gyűjtött és Dr. Stross Ernő úr által hozzám beküldetett 142 ft. Midőn a nemeslelkű adakozóknak az árvízkarosult inségeknek nevében ezennel köszönetet mondanék, egyuttal a zsbolyvai Fröbel-növeglet gyűjtéséhez járult nemesszivu hölgyeknek névsorat is nyilvánosságra hozom. A begyült kegyes adományok miként történt felhasználásáról nyilvánosan számolni fogok. — N.-Beckerek, 1876. april 3-án. — Hertelendy József, főispán-kormánybiztos.

* **Elutazás.** Szeretett főispánunk Hertelendy József Ő Méltósága kormánybiztosi minőségben a Marosvidékre utazott, honnan a vett távirati értesítések a Maros vize rögtön ágasztó áradásáról hoztak jelentést. Ő Méltóságát kormánybiztosi teendőiben idehaza derék főjegyzőnk Tabakovits Gusztáv fogja helyettesíteni.

* **Ki lesz a megyei főorvos?** Elhalt derék főorvosunk Dr. Gesztessy László helyére mint értesülünk Dr. Plechl Szilárd, városi főorvos és megyei t. főorvos, fog megválasztatni. Mi azt hisszük, hogy ő mindenesetre minden tekintetben jól be fogja tudni tölteni e fontos helyet. Sőt ahogy mi tudjuk választása egyhangú leendő. — Dr. Plechl Szilárd nemcsak mint orvos, de mint a társadalmi élet egyik fűszerezője mindenki által tisztelt és szeretett egyéniség.

* **Lapunk szerkesztője** a mai számmal ismét átvette a lap szerkesztését. Az általa megindított országgyűlési árny- és fényképek folytatását tárczánk fogja hozni.

* **Műkedvelői előadás.** Az ünnepek alatt az árvíz által károsultak javára műkedvelői előadás lesz. — Szeretjük hinni, hogy a jótékony cél iránti tekintetből minden hely el leendő foglalva.

* **A Bega áradása.** Városunk lakosait a Bega vízének áradása tartja rémülésben. — Ugyanis a Tisza kiöntései tartják fel a Begát lefolyásában. Az amerikai rész előtt a víz máris a kertekig van. Mint értesülünk, városunk közgyűlésén állandó vészbizottság alakult. — Bárcsak ne volna reá szükség.

* **Az árvíz.** A Tisza naponkint még mindig árad. S mi több, rombolásait elősegíti az erős szél, mely naponkint megjelenik, hogy közös erővel tegyék meg azt tönkre, amit a víz magában nem bírt felmenteni. A legújabb szántóföldeken 4-öles vízben erősen folyik a potya halászata.

* **Kinevezés.** Városunk ernyedetlen szorgalmu s köztisztelőben álló levéltárnokát, Szalay József urat a pénzügyminiszterium kataszteri becsülőbiztossá nevezte ki a fejrtemplomi kerület számára. Szalay úrbán városunk egy derék hivatalnokot veszít.

* **Helyreigazítások.** Illetékes helyről vett értesítés folytán helyreigazítjuk a lyutovai töltésről közölt azon hírnket, mintha a töltést roszkaratu egyének keresztülvágták volna. E töltést a szakértők a szemle alkalmával tartatatlannak mondták ki, s így nem volt csoda, ha azon a viz csakhamar keresztül tört. Ez az egyik V. K. úr pedig azt kéri közzétételni: A „Torontál” f. évi 1-ső számában megjelent „Kimutatása annak, hogy nem kell fincz” című cikkemre vonatkozólag az abban felhozottakat annyiban kivánom helyreigazítani, hogy tisztelet a kivételeknek. Ez a másik. (Különben ezt V. K. úr a cikkben is elmondhatta volna, biztosítjuk, hogy nem szakadt volna reá az ég boltzata. Szerk.)

* **Szomorú, de igaz.** Lukácsfalva községe csak ladikokon juthat Beckerekre. Écskán a hercegi vadászkeret vadjai az árvíz előtt egy szögletben álló dombra menekültek. Hogy meddig állják ki, az aztán más kérdés.

* **Szakülés.** A délmagyarországi törvényelmi és régészeti társulat rendes havi választmányi ülését derék élnöke és tudósa Ormos Zsigmond Ő Méltósága elnöklete alatt márczius 30-án tartotta meg. Több fontos jelentés és tárgy elintézése után a jövő májusi

nagy gyűlés sorrendjének mikénti megalapítására, egy bizottság választott, mely Dobó László, Milch János és Ardelean György urakból áll. E bizottság az áprilhavi választmányi ülésen fogja jelentését beterjeszteni. (El kell ismernünk, hogy a történelmi társulat életőreje, annak fardhatatlan elnöke Ormos Zsigmond ő Meltósága. Szerk.)

* A zombolyai Fröbel-nőegylet tagjai maguk közt gyűjtve a megye déli részéni vizkárosultak javára annak eredményét 142 főt. Torontálmegye főispánjához küldték, hogy a nyomoron mielőbb cnyhülhessenek. A fennebbi összegre adakoztak: Duffaud-Cretier Louisa 15 ft., Várnay-Gesztesy Lóra 10 ft., Hetty Vilma 10 ft., Buresch Róza 1 ft., Wiszkidenszky Fanni 1 ft., Dr. Strosz Ernőné 5 ft., Ehling Matilde 1 ft., Swati Elise 1 ft., Bayer Georgine 5 ft., Weber Pauline 3 ft., Janisch Pauline 5 ft., Monzin Róza 2 ft., Hollossy-Berkovics Teréz 1 ft., Gesztesy Anna 5 ft., Schmidt Emma 3 ft., Krachtus Anna 2 ft., Bajor Emilia 2 ft., Stehlik Anna 5 ft., Telbisz Carolina 1 ft., Eggert Anna 2 ft., Mihályfő Mária 1 ft., Gottescha-Várnay Biri 2 ft., Bekk-Fuchs Malvina 2 ft., Schnur Józsa 10 ft., Stovicsch Anna 5 ft., Rziha Katalina 1 ft., Hekler Julia 5 ft., Danczkay Józsa 5 ft., Birra Zsófia 1 ft., Bärkányi Jolán 2 ft., Bayer Teréz 2 ft., Lechner Margita 1 ft., Heinrich Gisella 1 ft., Petrovics Teréz 2 ft., Vidma Zsófia 1 ft., Konrad Jozeline 2 ft., Sprenger Vilma 1 ft., Vild Magdolna 2 ft., Vádnay Ema 2 ft., Procházka Anna 1 ft., Kaiser Erzsébet 2 ft., Servo G. 2 ft., Duffaud Ágnes 1 ft., Kron Anna 1 ft., Demmel Teréz 2 ft., Horváth Anna 5 ft. azaz 142 ft.

— **Bélyegtolvajtás.** A törökbecsei fő-tözsédn hosszabb időn át bizonyos Nikola-jevits Miklós fiatal segéd szolgálta ki a bélyegvásárló publikumot, de utóbbi időben tanusított hanyag s engedetlen magaviselete miatt gazdája által elavoltatott. E nagyreményű esemétele keményebben találta igy gondatlan szabad helyzetét, s kaczer gavallé-

roskodással indult neki fejledező ifjusága gyöngyöletét élvezni és semmi kereset mellett drága szivaroknak füstjét világra eregetni, nagy bölcsen ugy vélekedvén magában, hogy ha már apjáról nem maradt, hát legalább ő maga szerzett. Igy folydogáltak az ő kedélyes napjai jó darab ideig, míg egy szép napon a fő-tözsédn véletlenül észrevették, hogy egy szerény helybeli borbélyműhely erős concurrentiát kezd vala üzni a bélyegárusban magával a fő-tözsédvel. Az ifju Nikolajevics, ugyanis, ki tözsédei szolgálatát bélyeglopással kellemetesen, egy uri szövetségést eszelt ki a nemcs borbélyszemélyzettel, melylyel egy hóg-rács alá tűzelve azzal állott boszut volt gazdáján, hogy a lopott bélyegkeket megvétel végett szépen lassan ismét visszaküldözgette a fő-tözsédre. Hanem hát akik egy uton jártak, egy helyre is értek; a hatóság e napokban galléron csipte a körmonfont bélyegtolvajokat, kik most éjjel-nappal azon török fejüket, hogyan csinálhatnak el, hogy a járásbírósg előtt tagadás legyen a veszedelmes igazságnak rejteke.

— **Rendetlen postajárás.** Tisztelettel figyelmeztetjük a n.-becskereki posta-állomást, hogy a „Torontál” és a becskeréki „Wochenblatt” igen rendellenül érkezik meg a vidékre. Igy a múlt hetekben a „Torontál” még szombaton sem, a „Wochenblatt”-ot még vasárnap sem kapták meg a t.-becsei előfizetők, mi a nevezett lapoknak kétségkívül hátrányára van. Az utakat most már nem lehet okozni.

* Uj divat. Az amerikai párbaj ijesz-tő módon szaporodik. Ritka hét mulik el, hogy egy vagy más helyről né hallanánk híreket véghézsment amerikai párbajokról. — (Bezegg e neme a párbajnak városunkban követőkre nem talál, elvégzik itt rövid uton a processust sicuti figura docet „Pest városánál.” Szerk.)

— **A tordai iskolazavar,** mely már nyolcz, mond nyolcz! hónap óta kellemetlen izgatottságban tartja az ottani közönséget, mai nap sincs még elintézte. A szüntelen tusakodás természetesen csak a közoktatás kárára vivatik. Szerkesztőségünknek több

oldalról panaszolják, hogy a visszás helyzetet most még jobban elmérgesítette egy anti-iskolaszéknek a régi, működésben levő iskolaszék ellenében történt kinevezetése. — Ugyancsak ezen anti-iskolaszék egyik gondnokát tetemes elszámolási hibákon ért volt községi tiszviselőnek mondják, mit állítólag az erős gyomru tordai kertész még csak megemész- tene, de azt már egyáltalán csapásnak veszik, hogy második gondnokká épen az tétetett, kinél az alig pár hét előtt történt bassahidi pósta-rablás következtében három izben tartott hatósági házkutatás. Mi még tartózkodunk a dolog meritumába bocsátkozni, de azt igenis óhajtanánk tartjuk, hogy a nagy közönség, mely a tordai iskolazavar egyes részletei felől egyoldalul épen lapunk utján értesült, már most az illetékes felektől nyerjen tárgyi-lagos felvilágosítást a valódi tény-állásról! De addig is meg ez megtörténik, hangsúlyozottan kívánánk, hogy a már túlsá-gosan hosszú időre kinyújtott tordai iskolazavarnak a törvény szigorú szemmel-tartásával mielőbb vége szakítsassék. Ré-szünkről pártatlan figyelemmel leszünk a kérdés mikénti megoldására.

S ü r g ö n y.

T.-Becse, ápril 5-én. A Tisza állása márczius 27-ike óta a következő arányok-kat mutatja: Márczius 28-án 6.18 mtr., 29-én 6.10, 30-án 6.25, 31-én 6.25, ápril 1-én 6.18, 2-án 6.25, 3-án 6.33, 4-én 6.43 mtr. Ma reggelig ismét 1 cmtrrel áradt. Tabakovits kormánybiztosi helyet-tes úr, ezeltől sürgönyjelentésünk óta már másodikban idöz közzétünk. Tabakovits úr fáradhatlan tevékenység, tapintatossága és erélyes modora máris nagy eredmé-nyeket vivott ki; teljes elismerésünket ér-

dem s hálára kötelez. — Közigazgatási közvegelek, a vészbizottság, a polgárság, éjjel-nappal talpon vannak a mentési munkálatoknál. Hertelendy kormánybiz-tos ő Melt., ki nemes atyai gondoskodással s folytonos éber figyelemmel követi sor-sunkat, Nikolits Athanas helyett Jorgo-vits, kikindai kerületi tiszviselőt küldé ki Franyovára, hol most már a lelkesen dolgozó magyar lakosok mellett, főleg mióta a katonaság ide érkezett, a szer-bek sem renyhélkednek. Mindazonáltal valószínű, hogy a Takácsy-major alatti igen gyöngye új töltés, melyre most az el-árasztott Lyutova roppant víztemegének súlya támaszkodik, s mely hivatca volna, Franyova községének mélyen fekvő nyu-goti részét védeni, nem sokáig fog a víz-elem erejének ellenállhatni. Az ottani lakosok elővigyázatból, s mivel némelyek-nél a víz már a lakásokban sziváro-g, a magasabb fekvésű házakban keresnek menekülést. Gondoskodva van, hogy egy netáni beszakadás esztére nagyobb sze-rencsétlenségnek eleje vétsessék. A Fra-nyova és Beodra közti társulati töltés áll-ítólag már nagyon elázott, innen pedig nagy veszély fenyegeti, nemcsak a franyovai, hanem a többi környékbeli községek ha-tárait is. Ha a fenyegető posztóknál legalább egy 250 szerket s 500 serény munkást lehetne a vidékről alkalma-zásba tenni s a víz áradása nem tör-ténne oly ijesztő arányokban, mint az utolsó napokban történt: úgy akkor meg-könnyebbült kebellet lehetne szabadulá-sunkra számítani.

H I R D E T É S E K.

396. sz. 1876.

(37—32)

Árverési hirdetés.

A nagy-becskeréki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az assecurazioni generalis trieszli bizt. társulat végrehajtató részére 3065 ftra o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Napholtz Mátyas végrehajtást szenvedettől lefoglalt és nagy-becskeréki község 421. sz. tjkönyvben 65,000 ftra becsült 453. és 454-ik számú ház és tartozéka 100 ftra becsült 3407/16. r. sz. üres házhely, továbbá a nagy-becskeréki 3037. sz. tjkönyvben 400 ftra becsült 449. sz. ház tartozékaival végre ugyanezen tjkönyvben 1600 ftra becsült 9377. és 9378. r. sz. ház és szőlőből álló ingatlan vagyónának végrehajtás utján elárverezése elrendeltetvén, ennek a telekkönyvi hivatalban leendő eszközése végett első határidőül 1876. évi május 30-ik, szükség esetében második határidőül június 30-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverezőnél letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólítanak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykereseteiket e hirdetésny közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi febrnár 5-én tartott ülésében.

15. sz. 1876.

(36—32)

Árverési hirdetés.

A nagy-becskeréki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Topalov férj. Levakov Jelena mellenczei lakos végrehajtató részére 120 ft. és járuléka kielégítése végett Levakov Józsa mellenczei lakos végrehajtást szenvedettől lefoglalt és a mellenczei község 294. sz. tjkönyvben körülírt ingatlanságból az ő tulajdonául felvett s 850 ftra becsült vagyonra valamint a „mali rit” dülőben fekvő egy lánccs „überlandia-lis” földnek öt megillető 20 ftra becsült felerészére nézve a bírói árverés elrendeltetvén, ennek mellenczei község-házánál leendő eszközése végett első határidőül 1876. évi ápril 29-ik, szükség esetében második határidőül május 29-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverezőnél letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak kö-

zelében laknak felszólítanak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre Kókics János ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a prrdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykereseteiket e hirdetésny közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi január 29-én tartott ülésében.

A Torontálmegyei takaré- és hitelbank Nagy-Becskeréken

1876. évi ápril 9-én délutáni fél 3 órakor saját gyűléstermében

VIII-ik rendes közgyűlését

tartandja, mely czélra a t. cz. részvényesek személyes, törvényes képviselőik, vagy részvényes meghatalmazottjaik általi megjelenésre oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 15 §-a értelmében szavazati jogával csak az élhet, kinek nevére a részvény könyvben az illető részvény leg-alább 2 héttel a közgyűlés előtt átiratott és ki rész-vényeit a szelvényivel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél bevény mellett letette.

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgató választmányi számoló jelentése és a zárméreg előterjesztése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése.
3. A tiszta nyeresmény feletti rendelkezés.
4. A kereskedelmi törvény életbeléptetése folytán szükségessé vált intézkedés és választások meg alapszabály módosítás.
5. Az igazgató választmányi jelentésében foglalt alapszabályszerű javaslatok és tudítványok tárgyalása.
6. A jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság választása.

Kelt N.-Becskeréken, 1876. márczius 23-án.

Vécsey István s. k., társ. elnök.

(38—14)

ÁTS ES TÁRSAI, női divat és kész ruhák raktára, Budapest, szervita-tér 6. szám.

Bátorkodunk a nagyérd. közönségnek tudomásul hozni, miszerint a tavaszi idényre való divat kelmék párisi Modell-Costume, dolmány, paletot, gallérok sat. sat. megérkeztek és raktárunkban, nagy választékban a leg-jobb minőségű legolcsóbb árok mellett kaphatók.

Egyszersmind megemlítjük, hogy a ruhák készítése a saját vezetésünk alatt a legújabb párisi divat szerint történik, nemkülönbön kiházasításhoz szükséges egész készletek szállítását átvesszük s kívánatra kelme minta-szeleteket készségesen küldünk.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

2335. sz. ajk. 1876.

(34—33)

Hirdetés.

A temes-begavölgyi vizszabályozási társulat feletti felügyelettel és ellenőrködéssel megbízott temesmegyei törvényhatósághoz ezen társulat által a neuzinai határban létesített 30. számú átvezetés hosszlevényi és helyzeti rajza, és kiszámítása bemutatván, ezek az 1871. évi 39. t. cz. 12. §-a értelmében a torontálmegyei módosi szolgabíróságnál f. c. márczius 25-től bezárólag f. évi ápril 23-ig közszemlére kitétetnek.

Miről az érdekeltek oly felhívással értesítettek, hogy az ezen munkálatokra vonatkozó nyilatkozatukat, esetleg felszólamlásukat a fennebbi határidő alatt a módosi járás szolgabíróságnál nyujtsák be.

Temesvárott, 1876. évi márczius 13-án.

Röth László, alispán.

61. sz. b. v. k. 1876.

(35—33)

II. árverési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a n.-becskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1876. évi ápril 5-én 7068. sz. alatt kelt végzésével Lampadat Marko részére a rom.-szarcsai 220. tjkönyvi számú ingatlanságból Milován Polyant illető jutalék tulajdonjogára nézve elrendelt első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. évi ápril 11-ik napjára tüzetik ki.

Kelt N.-Becskeréken, 1876. évi márczius 12-én.

Marianovich János, kir. bir. végrehajtó.

Figyelemre méltó!

Azon t. hölgyek és menyasszonyok, kiknek szándékuk volt Budapestre menni nagyobb vásárlások végett, főkértenek ezennel!

MÖSSMER JÓZSEF

„A MENYASSZONYHOZ”

ezimzett vászon és fehéremű kereskedésben magukat elő-jegyeztem és pedig a következő czébből: Miatán az utazás Buda-pestre százkara menő költséggel van összekötve, az ott létező igen ismert „A menyasszonyhoz” ezimzett vászon és fehéremű czég azon tisztelt hölgyek és menyasszonyoknak, kik teljes bizalommal vannak az említett czég iránt, oly ajánlatot tesz: legyenek szívesek megírni, hogy mely időtájban és hová küldjék megbizott utazónkat, hogy a legelőkeltebb vászon- és asztalnemű mintagyűjteménnyel és a legrendesebben dolgozott kész fehéreműekkel ellátva be-cses megrendeléseiket átvegye; s részünkről a legpontosabb s figyel-mesebb kiszolgálást ígérhetünk a t. vevőknek, a legjobb minőségű árakat jutányos árok mellett.

Szíves tudósításukat leginkább azon okból van szerencsénk kikérni: mivel ez által lehetséges lesz az utazó segéd uti költségeit lehető legcsekélyebbre szabni és ugyanazon utirányban levő több állomást rendes sorban meglátogatni.

E czébből elegendő egy levelező lapon megírni

a lakhelyet, kívánt időt és a nevet,

melyre bővebb értesülés végett rögtön írunk a t. megkeresőknek. Eljegyzőknek ápril 15-ig vétetnek fel. Árjegyzékek, minták, méterátszámítási táblák bérmentve és ingy-en küldetnek. (40—31)